

Transgas nedoceněný a zavržený.

Tisková zpráva Klubu Za starou Prahu

Klub Za starou je nucen vyjádřit **zásadní nesouhlas se skutečností, že Ministerstvo kultury neprohlásilo souboru budov Transgasu za kulturní památku.** Tento fakt je mimořádně zarážející zejména z těchto důvodů:

1) **Soubor Transgasu je prací vynikajících architektů, kteří v roce 1969 navrhli hrob Jana Palacha na Olšanských hřbitovech a Husákův režim je proto upozad'oval. Ve své tvorbě se tito architekti inspirovali západními směry brutalismu a technicismu a výborně je u budov Transgasu využili pro vyjádření hlavní funkce tohoto areálu,** jež spočívala v distribuci sovětského plynu do západoevropských zemí. Napomohla jim k tomu **inovativní technická řešení statika Juraje Kozáka,** například mostová konstrukce, která umožnila nízkou a dlažebními kostkami obloženou budovu pro obří počítač posadit na skleněný válec.

2) **Ve svém rozhodnutí se Ministerstvo kultury nezabývá architektonickou hodnotou budov, ale pouze jejich údajným problematickým dobovým urbanistickým řešením.** Tento přístup je zcela ahistorický a z odborného hlediska velmi zarážející: snaha o promyšlenou kompozici solitérních budov byla nedílnou součástí modernistických zásad architektury 60. a 70. let 20. století a rozhodně ji nelze odsoudit pouhým srovnáním s okolním blokovým řešením, odpovídajícím zásadám urbanismu 19. století. **V případě Transgasu je navíc zcela zřejmá snaha autorů o harmonické zakomponování do svého okolí jak měřítkem, tak sestavou veřejných prostor.**

3) **Ministerstvo kultury ve svém rozhodnutí nezohlednilo názor odborných poradních komisí, které stavbu doporučily za památku prohlásit.** Nerespektování názorů nezávislých komisí je velmi alarmující i proto, že investor svou snahu o demolici památky podpořil řadou jím **objednaných posudků, které kvalitu stavby zpochybňují.** Respektování nezávislého odborného hlasu je v takové situaci téměř jediným způsobem, jak může ministerstvo a celá památková péče sporné „posudkové praxi“ čelit.

4) **Neprohlášení Transgasu za kulturní památku je jen střípkem mozaiky, která vykresluje tragický vztah památkové péče k poválečné architektuře.** Stavby z období 50.-80. let jsou při prohlašování památek často opomíjeny a jejich hodnota je zpochybňována i přesto, že se mnohé dostaly do odborných domácích i zahraničních publikací jako jedinečné příklady architektury své doby. **Demolice obchodního domu Ještěd, hotelu Praha či telefonní ústředny v Dejvicích, nedávné zničení pozoruhodné budovy Omnipolu, neprohlášení nádraží v Havířově či obchodního domu Kotva – to vše znamená, že před našima očima zaniká celá jedna významná architektonická vrstva.** Situace je o to absurdnější, že právě tyto stavby se v současné době těší mimořádnému zájmu ze strany odborníků i studentů, kteří se mnohdy marně pokoušejí na jejich hodnotu upozornit.

Klub Za starou Prahu je přesvědčen, že neprohlášení Transgasu za kulturní památku je fatální chybou, která bohužel dokládá neochotu státní památkové péče doopravdy se zabývat kvalitami a ochranou poválečné architektury. Jsme přesvědčeni, že tento stav je třeba neprodleně změnit. Vyzýváme proto ministerstvo kultury nejen k revokaci tohoto rozhodnutí, ale zejména ke změně přístupu k ochraně poválečné architektury, která je nedílnou a významnou součástí našeho kulturního dědictví.